

Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF11.20059   **Datum:** 10 mei 2011
Agendapunt: 13

Portefeuillehouder: **Behandelend ambtenaar:**
Mevrouw C. van der Laan   **De heer J. Oudshoorn**

Onderwerp:
Heffen van precariobelasting op kabels en leidingen

Voorstel:

- te besluiten tot invoering van het heffen van precariobelasting op kabels en leidingen met ingang van 1 juli 2011;
  - de opbrengst van de precariobelasting te reserveren in een voorziening Precariobelasting.
-

Overwegingen

De gemeente Heerenveen heeft de mogelijkheden beoordeeld om precariobelasting te heffen van de kabel- en leidingnetwerken.

De bevoegdheid van de gemeente om precariobelasting te heffen, is gebaseerd op artikel 228 van de Gemeentewet. Dit artikel luidt: 'Ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, kan een precariobelasting worden geheven'.

Uit de jurisprudentie blijkt dat precariobelasting uitsluitend kan worden geheven indien 'het hebben van voorwerpen' door de gemeente wordt 'veroorloofd of toegelaten'. Dit wil zeggen dat de gemeente als eigenaar niet verplicht moet zijn de aanwezigheid van de voorwerpen toe te staan.

Als de gemeente het gebruik van zijn grond voor het hebben van voorwerpen moet gedogen, kan zij derhalve geen precariobelasting heffen. Een gedoogplicht kan bijvoorbeeld gelden bij of krachtens een wet (zoals de Telecommunicatiewet) of een privaatrechtelijke overeenkomst (zoals een huur- of exploitatieovereenkomst).

In onze gemeente zijn in elk geval de navolgende kabel- en leidingnetwerken aanwezig:

- a. (hoofd)aardgasleidingnetwerk van N.V. Nederlandse Gasunie (hierna: Gasunie);
- b. aardgasleidingnetwerk van Liander N.V. (hierna: Liander);
- c. elektriciteitsnetwerk van Liander N.V. (hierna: Liander);
- d. hoogspanningsnetwerk van Tennet TSO B.V. (hierna: Tennet);
- e. waterleidingnetwerk van N.V. Vitens (hierna: Vitens).

De gedoogplicht is op grond van de bestaande overeenkomsten bestudeerd. Voor zover thans beoordeeld kan worden is het heffen van precariobelasting van het elektriciteitsnetwerk van Liander en het hoogspanningsnetwerk van Tennet mogelijk.

Beoogd effect

Extra en (structurele) inkomsten genereren door de invoering van een precariobelasting op kabels en leidingen.

Argumenten

De bevoegdheid van de gemeente om precariobelasting te heffen, is gebaseerd op artikel 228 van de Gemeentewet. Op grond hiervan is het een gerechtvaardigd middel om inkomsten te genereren. Dit is ook wezenlijk een andere bevoegdheid dan bijvoorbeeld bij baatbelasting waarbij de baat onomstotelijk dient vast te staan c.q. te worden aangetoond. De wijzigingsverordening is in concept bijgevoegd.

- 1.1 Uitgaande van een heffingsmogelijkheid van het elektriciteitsnetwerk en hoogspanningsnetwerk stellen wij – op basis van schatting – een lengte van circa 900 km voor. Uitgaande van de ons nu ter beschikking staande gegevens zou in ieder geval een lengte van 900.000 meter in de heffing kunnen worden betrokken. Uitgaande van een vast tarief van € 2,04 per meter resulteert dit in een opbrengst van € 1.836.000. Voor 2011 is dit vanaf 1 juli 2011 € 918.000,00.
- 1.2 Meer dan veertig gemeenten in Nederland heffen precariobelasting op kabels en leidingen waaronder bijvoorbeeld Rotterdam, Hillegom, Haarlem. In Friesland bijvoorbeeld Ooststellingwerf (info Van den Bosch & Partners). De meeste gemeenten hanteren daarbij een vast en standaardtarief dat ongeveer € 2,- per meter betreft. De gemeente Rotterdam hanteert daarentegen wel een differentiatie waarbij er onderscheid gemaakt wordt voor nutsleidingen en '*commerciële*'-leidingen. Voor onze gemeente achten wij een differentiatie naar type leiding of iets dergelijks (type object) niet zinvol. Voornoemde zou de eenvoud in heffing immers niet ten goede komen.
- 1.3 De kans is aanwezig dat belastingplichtigen bezwaar aantekenen c.q. in beroep zullen gaan tegen deze aanslag. Indien de aanslag ongegrond wordt verklaard (bij bezwaar of beroep) dan moeten wij de opbrengst terugbetalen incl. rente. Daarnaast staan bij de kanttekeningen mogelijke risico's vermeld, die financiële gevolgen kunnen hebben. Daarom stellen wij voor een voorziening Precariobelasting in te stellen. Deze voorziening wordt overbodig op het moment dat wij zekerheid (de juridische risico's zijn dan nagenoeg weggenomen) hebben dat de jaarlijkse opbrengst precariobelasting structureel toegevoegd kan worden aan de exploitatie. Het saldo van deze voorziening kan dan nader bestemd worden tussentijds of bij de jaarrekening.

Kanttekeningen

De eerste vraag die opkomt is natuurlijk: treft de invoering van precariobelasting op kabels en leidingen de burger?

Het transport van energie¹ door netbeheerders is aan strikte regels gebonden en staat onder toezicht van de Energiekamer van het Ministerie van Economische zaken. In dit verband worden ook jaarlijks de kosten (tarieven) van transport en de doorrekening aan de consumenten vastgesteld. Ook de precariobelasting welke door netbeheerders in een beperkt aantal gemeenten (40 - 50 gemeenten) moet worden voldaan wordt reeds zeer beperkt in die tariefberekening opgenomen. Dit betekent dat inwoners van de gemeente reeds nu meebetalen aan de precarioheffing op kabels en leidingen in andere gemeenten. Voornoemde systematiek geldt overigens niet voor bijvoorbeeld het waterleidingnetwerk. Waterbedrijven belasten doorgaans de precariobelasting rechtstreeks door aan de afnemers. In de Heerenveense situatie kan alleen het elektriciteitsnet worden aangeslagen waardoor geen rechtstreekse doorbelasting aan afnemers (burgers) mogelijk is.

---

¹ Gas, elektriciteit en warmte.

Risico's

De invoering van de precariobelasting op kabels en leidingen brengt de nodige risico's met zich mee. Hieronder staan risico's die van te voren goed moeten worden afgewogen en dienen te worden betrokken in de besluitvorming:

- mogelijke vrijstelling voor precariobelasting voor nutsvoorzieningen per 1 januari 2012: op 15 november 2010 is de motie-Van der Burg² aangenomen die de regering nogmaals verzoekt om het wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken (van nutsbedrijven) zo spoedig mogelijk in te dienen zodat dit voor 1 januari 2012 in werking kan treden. Of het daadwerkelijk tot een wetsvoorstel komt, is op dit moment moeilijk in te schatten. Wat wel duidelijk is dat in ieder geval nog voor het belastingjaar 2011 precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven in beginsel mogelijk is. Volledigheidshalve kan hierbij worden opgemerkt dat het vorige kabinet (Balkenende IV), na een eensluidend advies van de Raad van State, heeft besloten de precariobelasting voor kabel- en netwerkleidingen niet af te schaffen (besluit kabinet voorjaar 2010). Mocht de motie toch in werking treden is dit ingaande voor het jaar 2012. Het belastingjaar 2011 moet dan gezien worden als incidentele kans om precario te kunnen heffen.
- het door achteraf verstrekte informatie van belastingplichtigen tot de conclusie moeten komen dat precarioheffing op kabels en leidingen niet mogelijk is. Er zal van te voren een degelijk onderzoek worden verricht om dit zo veel mogelijk te voorkomen. Onlangs zijn er brieven verstuurd waarin gegevens zijn opgevraagd. Zowel Liander als Tennet hebben geen gegevens verstrekt ten behoeve van het elektriciteitsnetwerk en het hoogspanningsnetwerk. Op grond van het Besluit gegevensverstrekking gemeentelijk belastingheffing is men verplicht omtrent de precariobelasting gegevens te verstrekken aan de heffingsambtenaar. Daarbij stellen wij voor om voorlopige aanslagen op te leggen om te voorkomen dat er uit is gegaan van te veel of te weinig metrages. Het opvragen van gegevens is bij het vaststellen van een verordening ook in rechte afdwingbaar.
- mogelijke terugbetaling invorderingsrente (afhankelijk van tijdsduur, hoogte aanslagbedrag en hoogte invorderingsrente). Deze kosten worden verrekend met de opbrengst precario die in de voorziening is opgenomen.
- veroordeling proceskosten in bezwaar- of beroepsprocedure (vergoeding volgens Besluit proceskosten bestuursrecht (deze forfaitaire kosten zijn relatief laag).

Financiële toelichting

De volgende kosten t.a.v. het invoeringstraject zijn aan de orde:

Incidentele perceptiekosten: inschakeling gespecialiseerd bureau voor juridisch belastingadvies. De kosten voor invoering zijn grofweg te onderscheiden in drie fasen:

- Invoeringsfase;
- Bezwaarfase;
- (hoger) beroepsfase.

Indien uitgegaan wordt van een scenario waarin bezwaar wordt ingediend en het komt tot (hoger)beroep kunnen de eenmalige kosten oplopen tot begroot 135 uur x € 165 = € 22.275.

Structureel: uren afdeling belastingen / vastgoedinformatie en administratiekosten (automatisering; bureaunkosten). Afgerond € 5.000.

Deze kosten, totaal bij invoering dus € 27.275,00, worden gedekt uit de opbrengst precariobelasting. Wij stellen voor de opbrengsten te reserveren in de voorziening Precariobelasting. Op het moment dat de opbrengsten structureel geraamd kunnen worden (afhankelijk van bezwaar en beroep), dan worden de opbrengsten ten gunste gebracht van de exploitatie.

---

² Kamerstukken II 2010-2011, 32 500 VII, nr. 9.

Schatting opbrengst precariobelasting kabels en leidingen: circa € 1.836.000 per volledig belastingjaar. Voor 2011 is dit vanaf 1 juli 2011 € 918.000,00. Omdat wij niet kunnen inschatten hoe lang exact de onder- en bovengronds kabels en leidingen in en boven onze gemeentegrond aanwezig zijn zal de belasting via een voorlopige aanslag geheven moeten worden. Binnen maximaal drie jaar moet de voorlopige aanslag definitief worden gemaakt. Het doel van deze heffing is het genereren van extra structurele inkomsten. Afhankelijk van mogelijke (langdurige) juridische procedures, is het de bedoeling dat deze inkomsten op termijn structureel verwerkt worden in de begroting. Op dat moment kunnen structurele uitgaven hieruit gedekt worden.

Vervolgproces

De heffing van precariobelasting op kabel- en leidingnetwerken met ingang van 1 juli 2011 in laten gaan en vanaf die datum maandelijks aanslagen opleggen.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris,

de locoburgemeester,

Gemeenteraad

Onderwerp: Heffen van precariobelasting op kabels en leidingen
Registratienummer: GF11.20059

De raad der gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 mei 2011;
gelet op artikel 228 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

vast te stellen de

verordening tot eerste wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2011;

ARTIKEL I

De Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2011, alsmede de daarbij behorende tarieventabel 2011, vastgesteld bij raadsbesluit van 13 december 2010, wordt gewijzigd als aangegeven in de artikelen II, III en IV.

ARTIKEL II

Aan artikel 7, wordt na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

3. Onverminderd het bepaalde in de voorgaande leden loopt ter zake van het hebben van leidingen, kabels en buizen per strekkende meter per maand, het belastingtijdvak van 1 juli 2011 tot en met 31 december 2011.

ARTIKEL III

Aan artikel 10, wordt onder vernummering van de bestaande leden twee tot en met vijf tot de leden drie tot en met zes, na het tweede lid een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. In de gevallen als bedoeld in artikel 7, derde lid, is de precariobelasting verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.

ARTIKEL IV

In de tarieventabel, behorende bij de verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2011, wordt hoofdstuk 11: Leidingen, kabels en buizen toegevoegd en de volgende artikelen in de tarieventabel toegevoegd:

	Hoofdstuk 11 Leidingen, kabels en buizen		
11.1	Het tarief bedraagt voor het hebben van:		
11.1.1	Leidingen, kabels en buizen per strekkende meter per maand	€	0,17

ARTIKEL V

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing voor de wijziging als vermeld in de artikelen II, III en IV is 1 juli 2011.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als: 1e Wijzigingsverordening Precariobelasting 2011.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 6 juni 2011.

De griffier,

De plaatsvervangend voorzitter,